

Pražská vysoká škola psychosociálních studií, s.r.o.

Tematické okruhy ke státní magisterské zkoušce

Psychologická metodologie

NMgr. obor Psychologie

1a	Vědecké vysvětlení, vědecký zákon, vědecká hypotéza, vědecké pojmy a jejich definice; typy definic
1b	Míry střední tendence dat; míry disperze dat; statistika a parametr, standardní chyba průměru, konfidenční interval
2a	Hlavní znaky a funkce vědecké metody; od hypotézy k závěrům: hlavní etapy vědeckého výzkumu
2b	Základní indexy velikosti účinku a jejich interpretace; index pravděpodobnosti p : jeho slabé a silné stránky
3a	Kvalitativní výzkum: Historický kontext vývoje kvalitativních metod: východiska, etapy, současnost.
3b	Kauzalita a zobecnitelnost: vnitřní a vnější validita dat získaných při použití různých výzkumných strategií
4a	Základní typy výzkumných strategií; kvantitativní a kvalitativní výzkumné strategie, jejich rozdíly a volba mezi nimi při praktickém výzkumném uplatnění
4b	Normální rozložení; pojem pravděpodobnosti; hustota rozložení pravděpodobnosti; normované normální rozložení; z-skóry
5a	Kvalitativní výzkum: Specifikujte zdroje dat, strategie a cíle kvalitativního výzkumu a uveďte příklady možnosti jeho využití (předvýzkum, samostatné kvalitativní výzkumné projekty, smíšené metody).
5b	Statistická indukce; statistické hypotézy (nulové a alternativní; jednostranné a dvojitřanné), chyby I. a II. typu; konvenční hladiny významnosti
6a	Pravý experiment: logické racionále; základní typy projektů; druhy experimentální kontroly; otázky vnitřní a vnější validity dat získaných při použití pravého experimentu
6b	Analýza rozptylu (ANOVA) – základní principy ANOVA, komponenty rozptylu
7a	Kvaziexperimentální a ex post facto výzkumné projekty; jejich volba, cíle a možnosti interpretace získaných výsledků; otázky vnitřní a vnější validity dat získaných při použití těchto experimentů
7b	Základní princip testování hypotéz; F-test a t-test
8a	Popisné (přehledové) výzkumné projekty; jejich volba, cíle, provádění a interpretace získaných výsledků; jejich metodologické problémy, omezení a rizika.
8b	Statistické postupy vhodné pro nominální a pořadová data
9a	Korelační výzkumné projekty; jejich volba, cíle, provádění a možnosti interpretace získaných výsledků; jejich metodologické problémy, omezení a rizika.

9b	Kovariance a korelace dvou proměnných; Pearsonův korelační koeficient r ; koeficient determinace coby index velikosti účinku
10a	Základní typy pozorování; otázky vnitřní a vnější validity dat získaných při použití zúčastněného pozorování; etické problémy spojené s použitím této strategie a jejich řešení; příklad využití této strategií v psychologickém výzkumu
10b	Základní principy lineární regresní analýzy; lineární regrese coby predikce Y z X ; koeficienty a a b
11a	Kvalitativní výzkum: Pozorování v kvalitativních výzkumných projektech - zásady, jak a kde se využívá, výhody a nevýhody. Analýza dokumentů a základní metody kódování.
11b	Lineární regresní analýza coby analýza rozptylu; zobecněný lineární model; koeficient R^2 coby index velikosti účinku
12a	Pojem ankety; její cíle; otázky vnitřní a vnější validity dat získaných při použití ankety; etické problémy spojené s použitím této strategie a jejich řešení; příklad využití této strategií v psychologickém výzkumu
12b	Základní principy a využití explorační faktorové analýzy a analýzy hlavních komponent v psychologickém výzkumu
13a	Kvalitativní výzkum: Typy interview v kvalitativních výzkumných projektech, techniky kladení otázek, fokusní skupiny - kdy a jak se využívají.
13b	Základní principy a využití konfirmační faktorové analýzy v psychologickém výzkumu
14a	Pojem náhodného výběru; základní typy náhodných výběrů; populace, základní soubor, výběrový soubor; reprezentativnost; postup pořizování náhodného výběru; výhody a nevýhody velkých a malých souborů; pro jaké výzkumné strategie jsou určeny tyto techniky pořizování vzorků
14b	Mnohočetná korelace; parciální korelace; jejich interpretace
15a	Základní typy nenáhodných výběrů; porovnání s náhodnými výběry; silné a slabé stránky nenáhodných výběrů; postup pořizování nenáhodných výběrů
15b	Srovnání parametrických a neparametrických postupů, jejich silných a slabých stránek
16a	Nestandardizované techniky (zejm. pozorování, posuzování a rozhovor; obsahová analýza, analýza stop chování a výtvorů); jejich popis a vzájemné porovnání; jejich slabé a silné stránky
16b	Kvalitativní výzkum: Zakotvená teorie - východiska, postup, použití; tematická (obsahová) analýza - východiska, postup, použití.
17a	Standardizované techniky (zejm. dotazníky a testy); jejich popis a vzájemné porovnání; jejich slabé a silné stránky
17b	Kvalitativní výzkum: Co je to případová studie, jak a kde se využívá, stručně vysvětlete postup. Využití hermeneutiky v případové práci.
18a	Pojem měření; úrovně měření; základní statistické techniky, které jsou vhodné pro práci s daty získanými na různých úrovních měření
18b	Kvalitativní výzkum: IPA - východiska, postup, použití; narativní analýza - východiska, postup, použití.
19a	Pojem reliability dat; klasická teorie reliability, základní techniky odhadu reliability, jejich rozbor a srovnání; kritéria hodnocení obdržených koeficientů
19b	Kvalitativní výzkum: Typy dat v kvalitativním výzkumu, hlavní způsoby sběru dat, hlavní způsoby výběru vzorku, obvyklé fáze a metody kvalitativní analýzy dat, vztah výzkumníka a participanta.

20a	Pojem validity dat; princip konvergentní a divergentní validizace; kritéria hodnocení obdržených koeficientů
20b	Kvalitativní výzkum: Kredibilita, transparentnost a ověřitelnost v kvalitativním výzkumu jako způsoby dosahování reliability a validity. Vysvětlete pojmy triangulace, saturace, hustý popis.
21a	Jednorázové a opakované měření; základní typy výzkumných projektů určených k postižení vývoje proměnné
21b	Metodologické problémy spojené s jednotlivými typy vývojových výzkumných projektů
22a	Hlavní části výzkumné zprávy a jejich obsah; pravidla citace podle citační normy APA; tabulky a grafy – zásady jejich vytváření
22b	Etické problémy spojené s jednotlivými fázemi výzkumu (od volby výzkumného problému po sepsání zprávy) v psychosociální oblasti

Literární prameny:

1. Cohen, J., Cohen, P., West, S. G., Aiken, L. S. *Applied Multiple Regression/Correlation Analysis for the Behavioral Sciences*. 3rd ed. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, 2003.
2. Ferjenčík, J. *Úvod do metodologie psychologického výzkumu*. Praha: Portál, 2000.
3. Hendl, J. *Kvalitativní výzkum. Základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005.
4. Miovský, M. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada, 2006.
5. Rosenthal, R., Rosnow, R. L. *Essentials of Behavioral Research: Methods and Data Analysis*. 3rd ed. New York: McGraw-Hill, 2008.
6. Řiháček, T., Čermák, I., Hytych, R. *Kvalitativní analýza textů: čtyři přístupy*. Brno: MUNI Press, 2013.
7. Srnec, J. *Strategie a metody psychosociálního výzkumu*. Praha: PVŠPS, 2006.
8. Urbánek, T., Denglerová, D., Širůček, J. *Psychometrika. Měření v psychologii*. Praha: Portál, 2011.